

Josep Garriga i Sala. ECONOMISTA ESPECIALITZAT EN EL CANVI CLIMÀTIC

«És més intel·ligent prevenir el canvi climàtic que haver-ne de pagar els efectes»

En el marc del Fòrum Internacional Girona, que organitzen el Patronat Catalunya Món i El Punt, l'economista ha defensat que l'acord aconseguit en la cimera de Copenhaguen del desembre passat no és tan dolent, perquè es podrà millorar i els europeus hi tenen molt a dir

JOSEP MARTINOY

● La cimera de Copenhaguen ha estat un fracàs?

«No. Si ho mirem parcialment, des de l'òptica europea purament, sí que ho seria. Més que un fracàs, ha estat una decepció. Però si ho mirem amb una visió global, no. Els nord-americans han quedat contents, i certs països emergents, com la Xina, l'Índia i el Brasil, també. S'ha firmat un acord global, amb la participació de la UE, del qual en un primer moment la premsa va començar a escampar que era un fracàs. I segurament, en la primera ullada, era així. Però en un mes les coses han canviat.»

—Què ha passat?

«Quan es mira a fons l'acord, es veu que no és tan fracàs. Des del punt de vista mundial, és la primera vegada que el 98% dels responsables de totes les emissions de CO₂ del món es posen d'acord per fer alguna cosa. Això és molt important.»

—I la posició europea...

«S'està matisant molt.

Des de la primera resposta en calent de Suècia, que ocupava la presidència de torn de la UE, i que va dir que era un fracàs, hem passat a una opinió diferent.

Des d'un primer moment, la cancellera alemanya, Angela Merkel, ja va dir que era un petit pas endavant. Nicolas Sarkozy i Gordon Brown també van dir que s'havia d'estudiar, i ara la UE ja no diu el mateix que abans. La UE ja diu que està d'acord amb l'acord de Copenhaguen, que els europeus han de ser capdavanters, que s'han de millorar coses i que aspectes que hi falten es poden complementar. Seria un fracàs si fos un tractat final, però és un acord per arribar a un tractat en el termini d'un any i per tant es pot revisar i millorar.»

—Ens sortiran molt cars, els efectes del canvi climàtic?

«Sí. Si no es lluités contra el canvi climàtic globalment, ens sortiria caríssim. Qualsevol cosa que passa en un lloc del món acaba

L'economista Josep Garriga, durant l'entrevista. / JORDI SOLER

afectant la resta.»

—En què afectaria?

«Les assegurances ens sortirien caríssimes. L'economista Nicholas Stern ja ho ha calculat, i diu que el cost de lluitar contra el canvi climàtic suposarà l'1% del producte interior brut mundial.»

—Com proposa que es lluiti contra el canvi climàtic?

«La lluita se centra en dos conceptes: d'una banda, a mitigar, o sigui, fer baixar les emissions; i de l'altra, adaptar-se als efectes del canvi climàtic. El que sortiria caríssim, si no es fa, és fer infraestructures a partir d'ara que no tinguin previst el canvi climàtic.»

—Per exemple?

«Si s'ha de fer un port nou, no s'ha de calcular el nivell del mar actual, sinó que s'ha de preveure que pujarà en els pròxims anys.

Si no es fa així, s'hauran de pagar dos ports. A més, el canvi climàtic afectarà molt més els països pobres: els de l'Àfrica, una part d'Àsia i l'Amèrica del Sud. Aquests seran els punts més vulnerables i els que el notaran més, però en la lluita contra el canvi climàtic, també hi haurem de col·laborar nosaltres. Si no l'única solució que tindran serà emigrar.»

—A més, estariem parlant d'uns quants milers de milions de persones...

«A Bangla Desh hi ha cent milions de persones que si el nivell del mar puja tant com prediuen els científics hauran de marxar. On han d'anar a fer pressió, a un altre país com l'Índia o el Pakistan que tenen al costat i que ja tenen prou pressió? És molt més intel·ligent gastar l'1% del PIB mundial per prevenir, que

valoració dels danys possibles. Per exemple, quants habitants del món resultaran afectats si puja el nivell del mar uns centímetres determinats. Aquest estudi, nosaltres l'hem fet al delta de l'Ebre; si puja 0,5 metres, si puja 1 metre, si puja 1,5 metres... què passaria. Calcules infraestructures afectades, mitjans de vida i una altra cosa important, l'efecte sobre la fauna i la flora. Els animals que volen ho tenen més fàcil per desplaçar-se, i els que no volen no ho tenen tan fàcil, però el món està muntat de tal manera que plantes i animals van junts. Els animals es poden moure, però si les plantes no ho han fet haurien de canviar els seus hàbits alimentaris. És important saber que l'adaptació al canvi climàtic l'hauríem de pagar igualment.»

—Hi ha xifres?

«A Copenhaguen s'hi han començat a posar xifres. 10.000 milions de dòlars anuals per als anys 2010, 2011 i 2012, però amb vista al 2020 hi ha 100.000 milions per combatre el canvi climàtic. I això ningú no ho ha discutit.»

—Així, quin ha estat el problema de la cimera de Copenhaguen?

«Es va un problema de tempo. N'hi ha que volen anar més ràpidament, i uns altres, més lentament. Però parar del tot, ningú. A l'hora de la veritat, dels 194 països que es poden adherir a aquest acord, s'hi han apuntat tots menys sis, entre els quals, Veneçuela, Cuba i Bolívia. Però no perquè hi estiguin en contra, sinó perquè encara voldrien mesures més fortes contra el canvi climàtic i que s'hi destinessin més diners.»

—Què queda per fer?

«Concretar d'on surten els cèntims, qui pagarà, qui no pagarà i de quina manera...»

—Quines infraestructures s'hauran de fer de manera diferent previent el canvi climàtic?

«Bàsicament, totes, però per a algunes és fonamental. Les estacions d'esquí existents hauran de calcular molt bé si cada vegada necessitaran fer més neu artificial, amb la despesa d'energia i d'aigua que això suposa. El concepte és el del rellotge. Quan era petit i comprava un rellotge, ja sabia que no l'havia de posar a l'aigua. Però un dia tots els rellotges van ser waterproof, submergibles, i ara parlariem del climateproof: s'han de fer infraestructures a prova de les noves condicions meteorològiques, que canviaran de manera brutal. En segons quins llocs, en d'altres, no. A Barcelona el clavegueram està muntat a partir del concepte que el nivell del mar no pujarà mai. I si puja? Doncs s'haurà de bombar l'aigua. Hi ha moltes illes del món que desapareixeran, com ara Tuvalu, a Oceania, on el punt més alt és només de dos metres sobre el nivell del mar, i els deu mil habitants del país ja tenen previst marxar cap a Nova Zelanda. La ciutat de Londres és propensa a les inundacions. Si pugés gaire el mar, el centre de la ciutat es podria inundar.»

—I el turisme?

«Tot el moviment turístic canvia si canvien les temperatures. Ciutats turísticament molt visitades a l'estiu, amb tres graus més no seran tan visitables. El problema veritable és que el canvi climàtic és sobtat, creat per l'home en 150 anys, i els efectes ens duraran cent o dos-cents anys més, fem el que fem.»

—Crec que els efectes duraran més, com a mínim per una qüestió demogràfica, ja que cada dia al món hi ha 200.000 habitants més...

«Sí, però això té un límit. El 2050 hi haurà molta més gent que ara, però el 2100, ja no. Perquè per tema demogràfic les poblacions creixen fins a aconseguir un bon nivell de vida, i després disminueix el nombre de fills. És previsible que en cent anys la demografia es controli.»